

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Václava Štencla a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce **Mgr. V. Z., LL.M.**, zastoupeného JUDr. Elenou Kotorovou, MBA, advokátkou se sídlem Praha 1, Panská 892/1, proti žalovanému **nejvyššímu státnímu tajemníkovi**, se sídlem Praha 1, Jindřišská 34, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2019, č. j. MV-80455-7/OSK-2019, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 10 Ad 16/2019 - 110,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Náměstek ministra vnitra pro státní službu rozhodnutím ze dne 8. 8. 2019, č. j. MV-80455-7/OSK-2019, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu spravedlnosti ze dne 11. 4. 2019, č. j. MSP-104/2019-ORLZ-ST/3, kterým byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „zákon o státní službě“) převeden na služební místo ministerského rady v oddělení stížností a kontrol Vězeňské služby České republiky a Probační a mediační služby České republiky v odboru správy a kontroly podřízených organizací, s výkonem služby v Ministerstvu spravedlnosti, se služebním působištěm v Praze, v oboru služby Legislativa a právní činnost a s nástupem do služby na služebním místě dne 2. 5. 2019. Proti rozhodnutí

žalovaného podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který shora označeným rozsudkem zrušil rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] Městský soud dospěl k závěru, že služební místo, na které byl žalobce převeden, pro něj nebylo vhodné. Při posouzení této otázky vycházel z § 61 odst. 1 a § 62 zákona o státní službě a metodického pokynu č. 1/2016 ze dne 7. 3. 2016, č. j. MV-36310-1/OSK/2016 (dostupný na www.mvcr.cz; dále jen „*metodický pokyn 1/2016*“), který uvádí kritéria pro posuzování vhodnosti služebního místa. V náhledu na hodnocení kritérií zdravotní způsobilosti, služebního úřadu a služebního působiště se účastníci nelišili. Pokud jde o vzdělání a kvalifikaci, náplň práce na novém služebním místě spadá do oboru vzdělání a kvalifikace žalobce, které jsou sice nadprůměrné, ale to samo o sobě nezakládá nevhodnost služebního místa. Podle městského soudu však zařazení na nové služební místo hrubě neodpovídá žalobcovým schopnostem a dosavadním pracovním zkušenostem. Žalobce dlouhodobě působil na vedoucích pracovních pozicích a byl označen za vynikajícího, všeobecně uznávaného odborníka. Rozdílnost v dosavadním a novém služebním místě se odráží také v charakteristice 16. a 13. platové třídy. Účel kritéria obor/obory služby byl zachován, byť byl žalobce přeřazen ze služebního místa s více obory sužby na služební místo s jediným oborem služby. Kritérium zařazení do platové třídy nemůže být vyčerpáno konstatováním, že žalobcovo vzdělání umožňuje jeho zařazení do 12. až 16. platové třídy. Městský soud se proto zabýval rozdílem ve výši platu, a to s ohledem na dopady do majetkové sféry žalobce. Žalobcův měsíční plat poklesl o 56 % z 112 819 Kč na 49 790 Kč. Tak dramatický pokles platu zásadně vylučuje, aby bylo možné nové služební místo hodnotit jako vhodné. Po zohlednění všech kritérií proto městský soud dospěl k závěru, že nové služební místo nebylo pro žalobce vhodné.

[3] Proti tomuto rozsudku podal náměstek ministra vnitra pro státní službu (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[4] Stěžovatel namítá, že předchozí zařazení na služebním místě představeného (resp. na vedoucích pozicích) nezakládá nárok žalobce na setrvání takového zařazení po celou dobu výkonu služby. Státní zaměstnanec má kromě práv i povinnosti a je povinen strpět jistá omezení, mezi která patří i povinnost vykonávat službu i na služebním místě, na které je převeden. Ani výkon méně složitých a méně komplexních činností nemůže vést k závěru, že by služební místo v nižší platové třídě bylo pro státního zaměstnance nevhodné. I činnosti ve 13. platové třídě kladou na státní zaměstnance vysoké nároky. Význam těchto činností nelze snižovat ani s ohledem na skutečnost, že žalobce dosud vykonával činnosti v 16. platové třídě. Převedení ze služebního místa představeného na služební místo „*řadového*“ státního zaměstnance s sebou nese i určité společenské a ekonomické dopady, nicméně to nemůže vést k označení služebního místa za nevhodné z důvodu výrazného snížení platu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), připustil převedení osoby z 16. platové třídy až do 12. Musel si být při tom vědom i výrazných dopadů do platu. Také městský soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2020, č. j. 5 Ad 2/2018 - 93, nezpochybnil převedení náměstkyň na služební místo „*řadového*“ státního zaměstnance se snížením platu o 50 %, respektive o 54 000 Kč. Výrazný pokles

pokračování

platu byl v nyní posuzované věci způsoben zejména skutečností, že žalobce již neměl nárok na příplatek za vedení a zároveň mu nemohl být přiznán osobní příplatek ve stejné výši jako dosud. Oba příplatky činily 50 % jeho platu. Převedením došlo k poklesu platového tarifu o 17 800 Kč na 39 790 Kč. Smyslem právní úpravy je nalezení vhodného služebního místa; ke skončení služebního poměru a vyplacení odbytného by mělo docházet pouze v krajních případech. Je nutné si uvědomit zájem služebního orgánu na výkonu služby na neobsazeném služebním místě i ekonomický zájem na tom, aby státní zaměstnanci, kteří dostávají plat, vykonávali službu. Městskému soudu nepřislušelo hodnotit, zda mělo raději dojít ke skončení pracovního poměru a vyplacení odbytného. Proti závěru o nevhodnosti služebního místa svědčí i skutečnost, že žalobce na něm po dobu 2 a půl let setrval, přičemž se mohl účastnit výběrových řízení. Městský soud ani neuvedl, jak má žalovaný v dalším řízení postupovat.

[5] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukazuje na to, že stěžovatel neuvádí žádné konkrétní důvody nezákonnosti či nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, ani konkrétně nehodnotí naplnění kritérií vhodnosti služebního místa. Žalobce dále popisuje své pracovní úspěchy a okolnosti přijetí do funkce náměstka. Služební místo, na které byl převeden, bylo vhodné pro začínajícího absolventa s vysokou školou, jednalo se o výkon prostých, šablonovitých úkolů. Rozsudek č. j. 4 Ads 423/2019 - 70 se týkal převedení z 16. do 14. platové třídy a stěžovatel jej dezinterpretuje. Také skutkové okolnosti případu posuzovaného městským soudem v rozsudku č. j. 5 Ad 2/2018 - 93 byly zcela odlišné. Žalobcův příjem poklesl o 62 %. Vzhledem k tomu, že obdobných příjmů jako v pozici náměstka dosahoval i v předchozích zaměstnáních, je zřejmé, že takto zásadní pokles měl dopady do jeho životní úrovně. Názor, že by paušální pokles příjmu neměl být brán jako samostatné kritérium, je nesprávný. Metodický pokyn 1/2006 jednak preferuje převedení na služební místo ve stejné platové třídě, jednak v něm uvedená kritéria vhodnosti nejsou taxativní. Měl-li žalobce nastavenou životní úroveň (zejména splátky hypotečního úvěru) dlouhodobě na určitou hladinu, je evidentní, že zásah do jeho životních poměrů byl značný a způsobilý jej destabilizovat. Stěžovatel se o jiná místa ucházel a v současné době je postaven mimo výkon služby. Městský soud věc správně právně i věcně posoudil a napadený rozsudek splňuje požadavky na přezkoumatelnost. Žalobce proto navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[6] Stěžovatel v replice uvádí, že nezpochybňuje dosavadní kariéru žalobce, ale žádné vhodné služební místo představeného nebylo volné, a v takovém případě bylo možné jej převést i na služební místo „řadového“ státního zaměstnance. Stěžovatel nadále považuje rozsudky, na které poukázal, za příléhavé. Nebylo nalezeno služební místo, na němž by k výraznému poklesu životní úrovně žalobce nedošlo. Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením, že by při převedení na jiné vhodné služební místo měl přezkoumávat nastavenou životní úroveň státního zaměstnance. Takový postup by byl diskriminační a zákon o státní službě neumožňuje zjišťovat a uchovávat informace týkající se soukromoprávních závazků státních zaměstnanců.

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Ve vztahu k označení žalovaného správního orgánu (stěžovatele) Nejvyšší správní soud úvodem poznamenává, že do 31. 12. 2022 byl žalovaným správním orgánem náměstek ministra vnitra pro státní službu. Od 1. 1. 2023 se dosavadní náměstek ministra vnitra pro státní službu stal nejvyšším státním tajemníkem (čl. II bod 1. zákona č. 384/2022 Sb.); proto je od tohoto data v souladu s § 69 *in fine* s. ř. s. žalovaným (a tudíž i stěžovatelem) nejvyšším státním tajemníkem.

[10] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval přezkoumatelností napadeného rozsudku. Stěžovatelka jej sice v kasační stížnosti výslovně za nepřezkoumatelný neoznačuje, uplatňuje však mimo jiné kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle obsahu kasační stížnosti lze za námitku nepřezkoumatelnosti považovat závěrečnou námitku, podle níž krajský soud neuvedl, proč zrušil pouze žalobou napadené rozhodnutí (a nikoliv také prvostupňové rozhodnutí) a jak má stěžovatel v dalším řízení postupovat.

[11] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl ve svém usnesení ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006 - 106, č. 1456/2008 Sb. NSS, k závěru, že „na zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nemá žalobce před krajským soudem právní nárok. Z absence nároku plyne absence povinnosti krajského soudu rozhodnout o (ne)zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve výroku soudního rozsudku, a to bez ohledu na to, že se zrušení tohoto rozhodnutí žalobce ve svém podání taktéž domáhá“. V návaznosti na to pak Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 As 116/2020 - 22, uvedl následující: „Nemá-li tento nárok žalobkyně, pak tím spíše se nemůže úspěšně domáhat zrušení prvostupňového rozhodnutí stěžovatel v pozici žalovaného. Je sice v zájmu procesní ekonomie, aby krajský soud zrušil taktéž rozhodnutí správního orgánu I. stupně, pokud jsou k tomu dány důvody, nicméně rychlosti a hospodárnosti řízení rozhodně nebude učiněno zadost, pokud se žalovaný správní orgán bude domáhat zrušení prvostupňového rozhodnutí cestou kasační stížnosti namísto toho, aby jej zrušil sám.“ Absence úvahy o tom, proč městský soud nezrušil také prvostupňové rozhodnutí, tedy nejenže nemůže zasáhnout do práv stěžovatele, ale ani nijak nebrání Nejvyššímu správnímu soudu v tom, aby přezkoumal zákonnost napadeného rozsudku v mezích kasačních námitek. Nemůže proto zakládat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku ani jinou vadu, pro kterou by bylo na místě napadený rozsudek zrušit.

[12] Důvodem pro zrušení napadeného rozsudku nemůže být ani skutečnost, že městský soud výslovně neuvedl, jak má žalovaný v dalším řízení postupovat. Z napadeného rozsudku je totiž zcela zřejmé, že podle městského soudu žalovaný nesprávně posoudil, zda je pro žalobce vhodné služební místo, na které byl převeden. Stěžovatel nemohl mít žádné pochybnosti o tom, jak se závěry městského soudu naložit. Konkrétně měl podle městského soudu v dalším řízení skutkovou situaci posoudit odlišně, tj. tak, že dané služební místo není pro žalobce vhodné. Zavázat správní orgány ke zcela konkrétnímu postupu (např. zrušení rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a postavení žalobce mimo službu) přitom nemuselo být zcela žádoucí, neboť městský soud nemohl předvídat, zda se v průběhu dalšího řízení nevyskytne jiné, pro žalobce vhodné služební místo.

pokračování

[13] Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

[14] Jádrem sporu je otázka, zda nové služební místo bylo pro žalobce vhodné, a zda proto bylo možné jej na toto služební místo převést.

[15] Podle § 61 odst. 1 písm. b) zákona o státní službě *„státní zaměstnanec se převede na jiné služební místo, nemůže-li vykonávat službu na dosavadním služebním místě v důsledku odvolání ze služebního místa představeného.“* Podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě *„nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až g) nebo § 61 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné, nebo nemůže-li být v případech uvedených v § 70 odst. 3 zařazen na volné služební místo, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 6 měsíců.“* Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, č. 4088/2020 Sb. NSS, z těchto ustanovení zákona o státní službě vyplývá, že státní zaměstnanec, který byl odvolán ze služebního místa představeného, může být převeden pouze na jiné služební místo, které vyhovuje kritériu vhodnosti. Jedná se přitom o neurčitý právní pojem zahrnující jevy nebo skutečnosti, které nelze zcela přesně právně definovat a jejichž obsah a rozsah se může měnit v závislosti na čase a místě aplikace právní normy.

[16] Nejvyšší správní soud již také uvedl, že *vhodnost* neznamená, že nové služební místo přesně odpovídá místu předchozímu. Služební orgán nemá pro státního zaměstnance hledat stejné, ani ideální služební místo. Absence nároku na zařazení na konkrétní služební místo a na jmenování na služební místo představeného plyne přímo z § 23 odst. 2 zákona o státní službě. Zákon o státní službě nestanoví povinnost zařadit státního zaměstnance do stejné platové třídy ani přihlížet k jeho dosavadnímu služebnímu zařazení na nejvyšších stupních hierarchie služebního úřadu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 6 Ads 315/2020 - 58, nebo již odkazovaný rozsudek č. j. 4 Ads 423/2019-70). Jak také uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7 Ads 409/2021 - 55 *„je možné po zrušení místa představeného státního zaměstnance převést i na běžné služební místo, tedy nikoliv představeného“*.

[17] Pro určení kritéria vhodnosti nového služebního místa měl v době rozhodování správních orgánů význam také metodický pokyn 1/2016 (posléze nahrazený metodickým pokynem č. 2/2019 ze dne 27. 11. 2019). Článek 55 odst. 2 metodického pokynu 1/2016 za relevantní kritéria vhodnosti demonstrativně označil zdravotní hledisko a zdravotní způsobilost, požadované vzdělání a kvalifikaci, schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, obor/obory služby, stejný nebo jiný služební úřad, služební působiště, resp. místo výkonu služby, zařazení do platové třídy a přístup státního zaměstnance k převedení.

[18] Posuzování vhodnosti nového služebního místa pro konkrétního zaměstnance záleží na konkrétních skutkových okolnostech a je silně individuální ve vztahu k jednotlivým posuzovaným zaměstnancům a služebním místům. Jde o komplexní posouzení více faktorů, které mohou v různých případech působit různě silným vlivem. Ne vždy bude možné dojít k závěru o vhodnosti či nevhodnosti služebního místa na základě jediného faktoru. I když bude jeden faktor silně naznačovat rozhodnutí jedním směrem, může být vykompenzován souhrnem ostatních kritérií. Přesto mohou nastat situace, kdy závěr o nevhodnosti nového

služebního místa bude možno učinit na základě jednoho z kritérií. Takovou (spíše tedy výjimečnou) situací může být například skutečnost, že státní zaměstnanec nemá pro nové služební místo vůbec potřebnou kvalifikaci či vzdělání, nebo místo výkonu služby je velmi vzdáleno od původního místa (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7 Ads 9/2022 - 21).

[19] Městský soud posoudil nové služební místo pro žalobce jako nevhodné z hlediska schopností a dosavadních pracovních zkušeností a z hlediska zařazení do platové třídy (naznačil také menší vhodnost služebního místa z hlediska nadprůměrného vzdělání a kvalifikace žalobce). Stěžovatel hodnocení krajského soudu rozporuje zejména s argumenty, že žalobce nemá nárok na setrvání na služebním místě představeného, převedení na méně kvalifikované místo spojené se zařazením do 13. platové třídy (oproti předchozí 16. platové třídě) je přípustné a výrazný pokles platu je s tím přímo spjat. Nelze tedy souhlasit se žalobcem, že by stěžovatel neuváděl žádné konkrétní důvody, pro které považuje napadený rozsudek za nezákonný.

[20] Žalobce vykonával od 15. 2. 2016 do 1. 1. 2019 (kdy byl nejprve zařazen mimo výkon služby) funkci náměstka ministra spravedlnosti pro řízení sekce trestní politiky, zařazenou do 16. platové třídy, v oborech služby Finance, Výzkum, vývoj a inovace, Legislativa a právní činnost, Územní plánování a Stavební řád. Rozhodnutím vydaným v nyní posuzované věci byl převeden na služební místo ministerského rady v oddělení stížností a kontrol Vězeňské služby České republiky a Probační a mediační služby České republiky v odboru správy a kontroly podřízených organizací, zařazené do 13. platové třídy.

[21] Pokud jde o hodnocení schopností, dosavadních pracovních zkušeností, ale také vzdělání a kvalifikace, je z argumentace městského soudu jasně patrné, že nevhodnost nového služebního místa nespatřuje v tom, že by pro ně žalobce nedisponoval dostatečným vzděláním, kvalifikací, zkušenostmi či schopnostmi. Naopak je hodnotil jako natolik nadprůměrné, že je i ve světle kritéria *zařazení do platové třídy* a přes naplnění ostatních shora uvedených kritérií dle metodického pokynu 1/2016 nové služební místo pro žalobce nevhodné. S tímto hodnocením se přitom Nejvyšší správní soud ztotožnil. Se stěžovatelem lze souhlasit, že při izolovaném hodnocení jednotlivých kritérií vhodnosti by bylo možné učinit dílčí závěry, že žalobce nemá nárok na setrvání na služebním místě představeného, převedení na méně kvalifikované místo spojené se zařazením do 13. platové třídy (oproti předchozí 16. platové třídě) je přípustné a výrazný pokles platu je s tím přímo spjat. Pro všechny tyto dílčí závěry by bylo možné nalézt také na první pohled srovnatelné příklady v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, který tu kterou dílčí okolnost neshledal jako důvod nevhodnosti nového služebního místa. V nyní posuzované věci však komplexní vyhodnocení všech dílčích kritérií vede k závěru, že nové služební místo svou charakteristikou, požadavky kladenými na státního zaměstnance i finančním ohodnocením již při srovnání s náplní dosavadního služebního místa žalobce, s jeho schopnostmi, vzděláním, zkušenostmi a kvalifikací a také s dosavadním platovým ohodnocením ve svém souhrnu vybočuje z toho, co by bylo ještě možné označit jako služební místo pro žalobce vhodné.

pokračování

[22] Než se kasační soud zaměří na již naznačená klíčová kritéria (*požadované vzdělání a kvalifikace, schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti a zařazení do platové třídy*), nelze odhlédnout ani od toho, že již kritérium *obor/obory služby* nelze hodnotit tak, že by zcela podporovalo závěr o vhodnosti nového služebního místa. Jak uvedl městský soud, účelem tohoto kritéria je zajistit, aby byl státní zaměstnanec převeden na služební místo, v němž bude moci využít vzdělání, kvalifikaci a zkušenosti z předchozího služebního místa, a to přednostně ve stejném oboru služby, nebo alespoň v jiném oboru služby, v němž však bude vykonávat v zásadě shodné činnosti. Přestože byl tedy žalobce schopen dosud vykonávat službu v pěti oborech služby, městský soud vyhodnotil jako vhodné i takové služební místo, které je zařazeno pouze do jednoho z těchto oborů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je však na místě tento závěr městského soudu částečně korigovat. Skutečnost, že by měl žalobce vykonávat službu v jednom z pěti dosavadních oborů služby, sice nemůže vést bez dalšího k závěru o nevhodnosti nového služebního místa, nicméně rozhodně nepodporuje ani závěr o jeho vhodnosti. Posuzování jednotlivých kritérií není binární, proto by se z hlediska daného kritéria dalo spíše hovořit o tom, že jeho hodnocení sice nevede k závěru o nevhodnosti služebního místa, jeho vhodnost však relevantně snižuje. Ostatně to částečně odpovídá i vyjádření městského soudu, že by bylo sice vhodnější takového zaměstnance převést na služební místo s více obory služby, účel tohoto kritéria je však zachován.

[23] Pokud jde o *požadované vzdělání a kvalifikaci*, žalobce vystudoval na Policejní akademii České republiky magisterský studijní program „*Policejní management a kriminalistika*“, a dále získal titul LL.M. na Evropském ústavu práva a soudního lékařství v oborovém studiu penologie/kriminologie. Svou kvalifikaci dále prohluboval specializovanými odbornými pobyty v zahraničí od roku 1994 až do současnosti, zaměřenými na problematiku boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, boje proti organizovanému zločinu, elektronického monitoringu osob a moderních trendů ve vězeňství s důrazem na efektivní snižování recidivy, a dále aktivní účastí na odborných konferencích a publikační činností v odborných i neoborných časopisech a dalších médiích (část D. žalobcova Služebního hodnocení za roky 2015 – 2017). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením městského soudu, že žalobcovo vzdělání a kvalifikace v uvedeném oboru jsou nadprůměrné. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s dílčím závěrem městského soudu, že by tyto okolnosti nezaložily samy o sobě nevhodnost nového služebního místa, jehož podmínkou je vysokoškolské magisterské vzdělání a u něhož náplň práce spadá do oboru žalobcova vzdělání a kvalifikace. Zároveň je však nutno i u tohoto kritéria učiněný závěr doplnit tak, že nadprůměrné vzdělání žalobce relevantně snižuje vhodnost tohoto nového služebního místa, pro které je dostatečnou kvalifikací i čerstvé absolvování jednoho magisterského studia. Rozšíření a prohloubení kvalifikace žalobce tak bude nutně na novém služebním místě vést k nevyužití části (dosud využívané) kvalifikace.

[24] Nejvyšší správní soud hodnotí nové služební místo i z hlediska *schopností a dosavadních pracovních zkušeností* žalobce jako ne zcela vhodné. Žalobce působil dlouhou řadu let před svým převedením na vedoucích (manažerských a odborných) pracovních pozicích, v pracovních hodnoceních za roky 2016 a 2017 byl označen za vynikajícího, všeobecně uznávaného odborníka. Vykonával funkci ředitele Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality, náměstka ředitele Úřadu služby kriminální policie

a vyšetřování či poradce několika ministrů vnitra. Hodnocení dále uvádějí, že žalobce hrál aktivní roli při prosazování trestní politiky státu na půdě obou komor Parlamentu České republiky, byl činný v mezirezortních pracovních skupinách pro vyjmenované strategické oblasti, vystupoval v médiích při prezentaci odborných cílů ministerstva v oblasti trestní politiky i při médiích přenášených odborných debatách, podílel se na tvorbě strategických dokumentů (Nová koncepce vězeňství do r. 2025, Koncepce rozvoje probace a mediace) a obdržel nejvyšší ocenění generálního ředitele Vězeňské služby České republiky – Medaili za zásluhy o rozvoj Vězeňské služby. Úspěšně řídil řadu projektů a jiné koncepční úkoly a jeho výsledky byly hodnoceny jako vynikající.

[25] Na jednu stranu nic z výše uvedeného žalobce nediskvalifikuje z možnosti vykonávat činnost ministerského rady v oddělení stížností a kontrol Vězeňské služby České republiky a Probační a mediační služby České republiky v odboru správy a kontroly podřízených organizací, zařazenou do 13. platové třídy. Na stranu druhou však uvedené skutečnosti zásadním způsobem snižují vhodnost nového služebního místa, kde žalobce nemůže plně využívat své nadprůměrné manažerské a odborné schopnosti a zkušenosti. Služební místo v 13. platové třídě nelze přímo označovat jako pozici „řadového referenta“, jak činí městský soud. Takovému označení spíše odpovídá výkon správních činností zařazených do 6. až 8. platové třídy dle přílohy nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností. Vyjádření městského soudu je však nutno chápat v kontextu. Zařazení do 13. platové třídy totiž odpovídá standardní (průměrné) pracovní pozici státního zaměstnance s vysokoškolským magisterským vzděláním a s běžnými pracovními zkušenostmi, schopnostmi a dovednostmi. Z pracovních hodnocení žalobce a jeho pracovní historie vyplývá, že tento požadovaný standard vysoce převyšuje. Nejvyšší správní soud proto po věcné stránce s hodnocením městského soudu souhlasí. Pouze pro přehlednost Nejvyšší správní soud uvádí, že v tomto rozsudku používá taktéž označení „řadové“ služební místo (které se může týkat i služebního místa zařazeného do 13. platové třídy), ovšem toliko jako vyjádření protikladu služebního místa představeného (vedoucího).

[26] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že v rozsudku ze dne 3. 10. 2023, č. j. 1 Ads 79/2023 - 47, dospěl při hodnocení pracovních zkušeností státního zaměstnance k závěru, který na první pohled snižuje význam výše uvedených úvah. Konkrétně v uvedeném rozsudku uvedl: „*kasací soud legitimně předpokládá, že poněvadž je žalobkyně ,v oboru státní služby Energetika všeobecně uznávaným odborníkem‘, disponuje znalostmi vyššími, nikoliv nižšími, než jaké jsou potřeba pro výkon ,řadové‘ pozice. Jakkoliv obsazení takovéto pozice uznávaným odborníkem nemusí být obecně ,ideální‘ a zajisté si lze představit zařazení žalobkyně na pozici vyšší, tato skutečnost však v nyní souzené věci dle kasacího soudu nepostačuje k odůvodnění závěru o ,nevhodnosti‘ posuzovaného místa odborného rady.*“ Předně však nelze odhlédnout od toho, že v daném případě hodnotil přeražení ze služebního místa v 15. platové třídě do služebního místa v 13. platové třídy, kdežto v nyní projednávané věci jde o přeražení z 16. do 13. platové třídy. Navíc Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku zdůraznil, že v rámci převedení zaměstnance na „*vhodné*“ služební místo (tj. nikoliv „*identické*“) bude zpravidla vždy docházet k určité (přiměřené) změně pracovní náplně, ať už z pohledu odborných, nebo kompetenčních. Nadto je nutno vzít v úvahu, že každý takovýto případ bude vždy jedinečný; v nyní projednávané věci například na rozdíl od citovaného rozsudku hraje roli také výrazné snížení platu žalobce.

pokračování

[27] Vhodnost nového služebního místa je taktéž významně snížena právě z hlediska zařazení do platové třídy. Nové služební místo je totiž zařazeno do 13. platové třídy, zatímco původně byl žalobce zařazen do 16. platové třídy.

[28] Pracovní náplň 13. platové třídy je v uvedeném nařízení vymezena následovně:
*„1. Přezkoumávání věcně nebo právně komplikovaných rozhodnutí ústředního správního úřadu včetně zajišťování obnovy správního řízení a nového rozhodování v těchto věcech.
 2. Tvorba nebo komplexní posuzování návrhů právních předpisů s celostátní působností nebo předpisů Evropské unie, analýza právního a skutkového stavu, zhodnocování nezbytnosti změny právního stavu, změny rozsahu právní regulace, souladu s dalšími právními předpisy, mezinárodními smlouvami a s právem Evropské unie.
 3. Tvorba celostátních resortně závazných předpisů s nejširšími a zásadními dopady do poměrů organizačních složek státu a dalších subjektů, které jsou jimi vázány, a s rozsáhlými věcnými a právními vazbami na další společenské systémy.
 4. Výkon komplexních právních činností v oboru státní služby ústředního správního úřadu, vypracovávání zásadních právních výkladů a stanovisek a stanovování obecných postupů aplikace právních předpisů včetně řešení věcně a právně složitých případů a zastupování v soudních a obdobných sporech.
 5. Tvorba koncepce oboru služby v působnosti ústředního správního úřadu.
 6. Posuzování práv na náhradu za škody značného rozsahu a na zadostiučinění za rozsáhlou nemajetkovou újmu, kterou způsobilý státní orgány nebo jiné orgány nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem při výkonu veřejné moci ve věcně a právně složitých případech a jednání jménem státu o těchto právech v soudních sporech včetně uplatňování požadavků státu na regresní úhrady za poskytnuté náhrady za škody způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a zadostiučinění za nemajetkovou újmu.“*

[29] Pracovní náplň 16. platové třídy je pak v citovaném nařízení vymezena takto:
„Komplexní koordinace stanovování koncepcí dlouhodobého vývoje oborů hlavní činnosti v zákonem vymezené působnosti ministerstev s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory s vazbami na jiné obory správy s celostátní působností a jiné celospolečenské systémy předurčující chování nejširších skupin osob v zásadních oblastech.“

[30] Z popisu pracovní náplně je patrné, že výkon činnosti uvedené v 16. platové třídě bude vyžadovat vyšší odbornost, zkušenosti či například také pracovní nasazení. Činnosti uvedené v 13. platové třídě sice nejsou nijak podřadné, triviální či rutinní, rozdíl v pracovní náplni je však zřejmý.

[31] S posunem v platových třídách přitom souvisí také snížení platu žalobce. Faktem je, že tento důsledek je takřka imanentně spojen s přerážením ze služebního místa představeného na služební místo „řadové“, a to 1) z důvodu zrušení příplatku za vedení, 2) z důvodu přerázení do nižší platové třídy, které je zpravidla nevyhnutelné, a 3) z důvodu snížení osobního příplatku, které bývá v těchto případech s ohledem na zásadu rovného zacházení pravidlem (k tomu viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 6 Ads 315/2020 - 58, nebo ze dne 14. 11. 2023, č. j. 2 Ads 211/2022 - 56). Jak již přitom bylo uvedeno výše, státní zaměstnanec nemá právní nárok, aby byl převáděn z místa představeného pouze na místo představeného. Také proto Nejvyšší správní soud již v minulosti aproboval převedení na nové služební místo spojené i s velmi výrazným snížením platu (o cca 35 % - viz shora uvedený rozsudek č. j. 7 Ads 9/2022 - 31, 40 % - viz

shora citovaný rozsudek č. j. 2 Ads 211/2022 - 56, ale i 50 % - viz shora uvedený rozsudek č. j. 6 Ads 315/2020 - 58 ve spojení s jemu předcházejícím rozsudkem městského soudu ze dne 15. 9. 2020, č. j. 5 Ad 2/2018-93). Je však nutno zdůraznit, že všechny uváděné případy se vždy do určité míry skutkově lišily od nyní projednávané věci, což je ostatně typickým znakem takřka všech takto posuzovaných případů. Ve věci sp. zn. 7 Ads 9/2022 tak byl například vliv snížení platu oslaben tím, že byl žalobce převeden opět na místo představeného, ve věcech sp. zn. 2 Ads 211/2022 a 6 Ads 315/2020 zase tím, že šlo o menší posun mezi platovými třídami (o dvě, respektive jednu platovou třídu níže). V případě žalobce přitom došlo k ještě většímu snížení platu (včetně všech příplatků), než jaký byl hodnocen v dosavadní (shora citované) judikatuře, konkrétně o 56 %. Tato skutečnost je dalším z aspektů, které relevantním způsobem snižují vhodnost nového služebního místa.

[32] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost poznamenává, že žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí jiné výše dosavadního a následného platu, ty však nijak nedokládá. Rozdíl může být dán například mimořádnými odměnami, které však není možné zohledňovat, neboť se jedná nejen o nenárokovou, ale hlavně skutečně mimořádnou, tj. nepravdělnou a nepředvídatelnou složku platu. Potenciální mimořádné odměny na novém služebním místě nelze v době rozhodování o převedení na nové služební místo předvídat.

[33] Lze dodat, že výrazný pokles platu je faktorem pro hodnocení vhodnosti nového služebního místa sám o sobě, bez ohledu na jeho dopad do majetkové sféry konkrétního státního zaměstnance. V projednávané věci navíc žalobce na žádný konkrétní dopad do své majetkové sféry ve správním řízení nepoukazyval. Tuto skutečnost uvádí až v žalobě, ovšem zcela obecně („zejména s ohledem na převzaté závazky z hypotečního úvěru a vyživovací povinnosti“), a aniž by ke svému zcela novému tvrzení navrhl jakýkoliv důkaz. Je otázkou, nakolik by aktuální závazky státního zaměstnance, které se buďto mohou změnit (v případě splátek úvěru), nebo by se měly průběžně měnit při změně výše platu (v případě vyživovací povinnosti), měly hrát roli při posuzování vhodnosti služebního místa. Avšak s ohledem na to, že žalobce tuto otázku do správního řízení vůbec nevnesl a svá následná žalobní tvrzení nijak nekonkretizoval ani neprokazoval, jedná se v tuto chvíli o otázku ryze akademickou, a tudíž pro danou věc irelevantní. S ohledem na výše učiněné závěry by navíc posouzení této otázky nemohlo nic změnit na výsledku soudního přezkumu.

[34] Po vyhodnocení všech kritérií vhodnosti Nejvyšší správní soud shledal ve shodě s městským soudem, že nadprůměrné vzdělání, kvalifikace, schopnosti a pracovní zkušenosti žalobce, srovnání náplně práce původního a nového služebního místa, přeřazení do 13. platové třídy a výrazné snížení platu vedou ve svém souhrnu k závěru, že nové služební místo nebylo pro žalobce vhodné.

[35] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné

pokračování

náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení : Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. února 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu